

Velikonoční pondělí

VSTUPNÍ ANTIFONA Srov. Ex 13,5.9

Hospodin vás přivedl do země, která oplývá mlékem a medem; Hospodinův zákon ať je stále ve vašich ústech. Aleluja.

Nebo:

Pán vstal z mrtvých, jak řekl. Radujte se všichni a jásejme, neboť on kraluje navěky. Aleluja.

Uvedení do bohoslužby

Jeden den na prožití velikonoční radosti nestačí. Proto se dnes v pondělí velikonoční znovu shromažďujeme kolem Božího oltáře. Vždyť velikonoční radost v nás má působit nestále. Živý Pán chce zůstat stále s námi svým slovem a svými svátostmi. Pozdravme vítěze z Golgoty společným vyznáním svých vin:

Ty jsi vítězem nad pokušením a hříchem, Pane, smiluj se nad námi!

Ty jsi vítěz nad utrpením a beznadějí, Kriste, smiluj se nad námi!

Ty jsi zvítězil nad smrtí a peklem, Pane, smiluj se nad námi!

Nebo:

Skrze velikonoce se svět stal světem nové naděje. Tuto naději si máme uchovat v srdci stále jako velikonoční dar: Že přes všechny naše chyby, omyly a slabosti se budeme podílet na Kristově životě. Odřekněme se proto společně všech hříchů.

Říká se Sláva na výsostech Bohu

VSTUPNÍ MODLITBA

Bože, ty ve své Církvi dáváš z křestního pramene život stále novým generacím; prosíme tě za všechny křesťany; dej, ať svému křtu zůstanou věrní a žijí podle víry, kterou přijali. Skrze tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána, neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků. - Amen.

Uvedení do 1. čtení

Jako včera, i teď k nám bude mluvit o Zmrtvýchvstalém Pánu jeden z účastníků těchto událostí: svatý apoštol Petr. Uslyšíme jak vysvětluje lidem, též i nám, co znamenají velikonoční události.

1. ČTENÍ Sk 2,14.22b.33 *Ježíše Bůh vzkřísil, a my všichni jsme toho svědky.*

Čtení ze Skutků apoštolů.

V den letnic vystoupil Petr s ostatními jedenácti apoštoly a slavnostně promluvil k lidem:

„Židé a všichni jeruzalémští obyvatelé - pozorně vyslechněte mou řeč!

Bůh vám dal svědectví o Ježíši Nazaretském mocnými činy, divy a znameními, které, jak víte, konal Bůh skrze něho mezi vámi. A on byl vydán, jak to Bůh předem rozhodl a předpověděl, a vy jste ho rukama bezbožníků přibili na kříž a zabili. Ale Bůh ho vzkřísil, zbavil bolestí smrti, protože nebylo možné, aby zůstal v její moci. David přece o něm říká:

'Mám Pána před očima stále, je mi po pravici, abych se neviklal. Proto se raduje mé srdce a můj jazyk jásá. Ano - i mé tělo odpočine v naději, neboť nevydáš mě podsvětí napospas, nedopustíš, aby tvůj Svätý podlehl porušení. Oznamils mi cesty života, naplníš mě blahem před tvou tváří.'

Bratři, budiž mi dovoleno, abych k vám bez okolků promluvil o praotci Davidovi. Ten umřel a byl pohřben, a jeho hrob máme u nás dodneška. Byl to prorok a věděl, že Bůh mu přísahou slíbil, že na jeho trůně usadí jednoho z jeho potomků. Viděl do budoucnosti a když řekl, že nebude ponechán v podsvětí a jeho tělo že nepodlehne porušení, mluvil o Kristově zmrtevýchvstání.

Toho Ježíše Bůh vzkřísil, a my všichni jsme toho svědky. Byl povýšen po pravici Boží, od Otce přijal slíbeného Ducha svatého, vylil ho, jak vidíte a slyšíte.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

Žl 16,1-2a+5.7-8.9-10.11 Odp.: 1

Odp.: Ochráň mě, Bože, neboť se utíkám k tobě.

Nebo: Aleluja.

Ochráň mě, Bože, neboť se utíkám k tobě. - Pravím Hospodinu: „Ty jsi můj Pán.“ - Ty jsi, Hospodine, mým dědičným podílem i mou číší, - ty mně zachovááš můj úděl.

Odp.

Velebím Hospodina, že mi byl rádcem, - k tomu mě i za nocí vybízí mé nitro. - Hospodina mám neustále na zřeteli, - nezakolísám, když je mi po pravici.

Odp.

Proto se raduje mé srdce, má duše plesá, - i mé tělo bydlí v bezpečí, - neboť nezanecháš mou duši v podsvětí, - nedopustíš, aby tvůj svätý spatřil porušení.

Odp.

Ukážeš mi cestu k životu, - u tebe je hojná radost, - po tvé pravici je věčná slast.

Odp.

Uvedení do 2. čtení

Druhé čtení z prvního listu Korint'anům je vzácné tím, že je to vůbec nejstarší zpráva o vzkříšeném Pánu, je to nejstarší písemné svědectví o víře ve zmrtvýchvstání Páně. Je starší, než zprávy v evangeliích. Svatý apoštol Pavel zná osobně svědky, kteří na vlastní oči viděli Zmrtvýchvstalého, sám ho také viděl na cestě do Damašku, proto slyšme jeho svědectví.

Nebo:

Teď si budeme číst vůbec nejstarší písemné svědectví víry ve vzkříšeného Pána Ježíše. List svatého Pavla Korint'anům byl napsán asi 25 let po té události, dřív než byla napsána evangelia. Poslouchejte, jak pro svatého apoštola Pavla je Ježíšovo vzkříšení stále ještě událostí přítomnou, děním, jehož účinek stále ještě trvá a týká se každého z nás.

1. ČTENÍ 1 Kor 5,6b-8 *Odstraňte ten starý kvas, aby se z vás stalo nové těsto.*

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korint'anům.

Bratři a sestry!

Nevíte, že kousek kvasu prokvasí celé těsto? Odstraňte ten starý kvas, aby se z vás stalo nové těsto. Jste totiž jako nekvašený chleb. Vždyť náš velikonoční beránek - Kristus - je už obětován. Proto slavme svátky ne se starým kvasem, ani s kvasem, který znamená špatnost a nešlechtnost, ale s nekvašenými chleby, to je: s upřímností a životem podle pravdy.

Slyšeli jsme slovo Boží.

Sem je možné vložit velikonoční sekvenci.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM Žl 118,24

Aleluja. Toto je den, který učinil Hospodin, - jásejme a radujme se z něho! Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

Při naslouchání evangeliu uvažujme, zda se nepoznáme v učednících, kteří utíkají pryč od problémů a tak od Ježíše. Neutíkáme také my někdy od správných životních rozhodnutí?

EVANGELIUM Mt 28,8-15 *Oznamte mým bratřím, ať odejdou do Galileje. Tam mě uvidí.*

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ženy rychle odešly od hrobu a se strachem i s velkou radostí běžely oznámit jeho vzkříšení jeho učedníkům.

Vtom šel Ježíš proti nim a řekl jim: „Buďte zdraví!“ Přistoupily, objaly mu nohy a poklonily se mu. Tu jim Ježíš řekl: „Nebojte se! Jděte a oznamte mým bratřím, ať odejdou do Galileje. Tam mě uvidí.“

Když ženy odešly, přišli někteří ze stráže do města a oznámili velekněžím, co se stalo. Ti se shromáždili se staršími, poradili se a dali vojákům hodně peněz s pokynem: „Říkejte: ‚V noci přišli jeho učedníci a ukradli ho, zatímco my jsme spali.‘ A doslechne-li se to vladař, my ho uchlácholíme a postaráme se, aby se vám nic nestalo.“ Oni vzali peníze a udělali, jak byli navedeni. A tento výklad je rozšířen mezi židy až dodneška.

Slyšeli jsme slovo Boží.

JAK HOVOŘIT O VÍŘE

Takovéto velikonoční pozdravení posílal přátelům jeden hledající křesťan: „Zvykl jsem si už, Pane, na tvé ukřížování a na tvé zmrtvýchvstání, jako by to bylo samozřejmost. Můj byt je ozdoben umělecky cenným křížem, ale pohled na tento mučednický nástroj mne nezneklidňuje, jsem na něj zvyklý. Když se někdo ujme opuštěného pejska, jsem dojat a tleskám mu. Že tebe se nikdo nezastal, když tě bičovali, na to jsem si zvykl. Že ty ses dal za mne políckovat, bičovat a zabít, na tu představu jsem si zvykl. Že jsi tak miloval svět i mne, na tu myšlenku jsem si zvykl. Jsem věřící křesťan, ale bezkrevný a neživý! Bratři, prosím vás, vezměte mne s sebou na velikonoční cestu do Emauz, aby se k nám cestou přidal Pán, aby se naše srdce také rozhořelo.“ Teolog Karel Rahner mluvil o své víře ve zmrtvýchvstání Pána Ježíše jinak. Přirovnal ji k zapálené šňůře doutnáku: „Když se doutnák zapálí, vidíme jiskření, jak oheň postupuje šňůrou, ale konce, cíl toho ohně dosud nevidíme. Stejně tak vidíme, jak víra v Ježíše Zmrtvýchvstalého postupuje od člověka k člověku, od úst k ústům, ale cíl, ke kterému ta víra jde, Krista živého, toho dosud nevidíme.“ Jenže kdybych dnes v naší farnosti prohlásil: „Vidím jiskření, jak se víra ve Zmrtvýchvstalého Pána přenáší od člověka k člověku, od úst k ústům,“ to by nebylo pravdivé. Víra se přenáší rozhovorem, mluvením a my o své víře v Krista mluvit často neumíme. My jsme bratři a sestry toho zvykového, bezkrevného, neživotného křesťana z úvodního příkladu. Kdepak, aby v nás hořelo srdce; kdepak, abychom o svém zážitku velikonočního setkání se Vzkříšeným Pánem mluvili.

My patříme ještě ke generaci, která o věcech víry nemluví, dokonce ani doma v rodině. Zdá se nám, že mluvit o náboženství je věcí kněží. My se ještě tak dokážeme o náboženství pohádat, když nás k tomu někdo vydráždí. Ale obyčejně mlčíme. Z dnešního evangelia je vidět, jaký mistr náboženského rozhovoru byl Pán Ježíš. Nepotřebuje k tomu kostel, na silnici vyvolá náboženský hovor. A neudělá z toho náboženskou přednášku, ani kázání, je to opravdový živý rozhovor: Pán Ježíš se ptá, oni odpovídají, a pak zase naopak, oni se ptají, on vysvětluje. Tohle je v dnešní době úkol nás všech, naučit se takhle přirozeně mluvit o své víře s lidmi, kteří se o to zajímají. Možná si teď myslíš: Co bych já si hrál na faráře! Jsou tu přece kněží. Když chce někdo mluvit o náboženství, však ví, kde je fara, ať se tam jde zeptat. Jenže mnoho far je prázdných a bez kněze. A i tam, kde kněz je, nepůjdou za ním právě ti lidé, co by to nejvíce potřebovali. Kněz je od lidí daleko. Nedostane se s lidmi do styku kromě kostela. Jen od vás mají možnost uslyšet něco o víře lidé, co do kostela nechodí. Nemusí to být vždy kázání ústy. Častěji to bude jen tvé chování, co osloví lidi kolem tebe.

Kdosi o tom řekl: „To, co jsi a jak se chováš, překřikuje to, co říkáš.“ Krista, Krále pokoje, vítěze nad zlem, hlásá každý náš pokojný a laskavý čin, každý náš úsměv. A kdy je čas, aby zaznělo i naše slovo? Tenkrát, když se ten druhý přímo ptá, nebo když jeví zájem. Třebas otázku nevyslovil, ale ty cítíš, že visí ve vzduchu. Tvá odpověď nesmí být vyhlášením: Já to vím nejlíp, já vím vše přesně! Ať je to jen osobní svědectví o tvé zkušenosti, ať je to projev osobního názoru: Já to chápu takhle, takhle to vidím. Je-li tvá víra živá, pak tvé svědectví probudí pozornost. Jsi-li dobrý a úctyhodný člověk, pak tvá víra zapálí hrudku prachu v bližním a doutnák hoří dál. To je zkušenost učedníků z dnešního evangelia: „Zda nehořelo v nás srdce, když jsme mu naslouchali, jak nám vysvětloval Písma!“ To je tedy poslání každého z nás, kdo v sobě nese jiskru živé víry v Krista: máme zapalovat studená, vyschlá a mrzutá srdce živou jiskrou naší živé víry. Abychom jako křesťanští zapalovači srdcí dobře fungovali, společně teď o to prosme v našich dnešních Emauzích, zde při nedělním společenství slova a při eucharistickém lámání chleba v Kristově společenství.

O MUŽI, KTERÝ ZKLAMAL

O velikonočním odpoledni šel kněz na sváteční besedu do jedné rodiny. Všichni byli ještě plni velikonočních zážitků, a tak jim napadlo, že si udělají pokračování pašijí. Vyhledali v evangeliích zprávy o velikonočních událostech. Tatínek četl evangelistu-vypravěče, maminka ženy, děti četly ostatní hlasy a osoby. Kněz dostal roli Krista. Šlo to hezky, ale ne dlouho. Tatínek se za chvíli zarazil nad Petrem: Vždyť to byl vlastně špatný chlap! Ten Petr úplně zklamal, zapřel a zradil jako Jidáš! Maminka si Petra představovala jako svého synka, který to četl a začala

Petra mateřsky omlouvat a hájit: „Byly to těžké okolnosti, v takových lidé nemají dost odvahy hlásit se k víře. Někdy jsou takové poměry, že jsou zastrašeni a dělají pak ze strachu věci, které by jinak nedělali. To se musí chápat a omluvit.“ Ale tatínek je zásadový: „Zrádce je zrádce, odpadlík je odpadlík a hotovo. Konečně jaké mudrování? Vždyť tu máme jasná slova samého Pána Ježíše: „Kdo mne zapře před lidmi, toho zapřu i já v den soudu před svým Otcem.“ Cožpak Petr sám neprohlásil, že chce být proklet, kdyby měl něco společného s Ježíšem? Petr je vyřízen. Je odpadlík a nemá od Pána Ježíše co čekat.

Tu se do toho vložil kněz: „Čtěme přece dál, evangelium nám dá samo správnou odpověď.“ A tak četli dál. Jak bez dechu příběhly ženy: „On žije!“ a pak jedna přes druhou vyprávěly: „A poručil nám, abychom to řekli vám, učedníkům a abychom to řekly i Petrovi.“ To musel být štulec pro Petra zrádce, který se ustrašeně krčil ve světnici: ani vylézt si netroufal, a teď: Pán Ježíš ho jmenuje, vzkazuje mu, že žije! Proč, uvažuje Petr, když jsem se k němu tak zachoval. A potom četli ještě dále: Pán Ježíš přišel osobně mezi učedníky, stojí Petrovi zase tváří v tvář. Teď to musí prasknout. Teď ukáže na dveře: „Jdi pryč, ty zrádče. Já jsem ti věřil a ty ses mě zřekl, tys mě zapřel.“ Petr čeká, že mu Pán Ježíš vmete do tváře ta palčivá slova: „Ať jsem proklet, kdybych měl s ním něco společného.“ A tu se to stane. Ježíš opravdu Petra oslovuje. Ale co mu to říká? „Petře, máš mě rád?“ Třikrát musí tu otázku položit, tak je nečekaná, tak je ohromující, tak je osvobozující. A Petr chápe: Pán mi dal novou šanci, smím začít znovu, od začátku, jakoby se nebylo nic stalo. Je to možné? Je!

Pochopili jste, co znamená vykoupení ze hříchů? Petr byl vykoupen Ježíšem ze své zrady. Je zas svobodný, může začít znovu v radosti a v přátelství s ním. Bratři a sestry, chápete, co to znamená pro nás, chceme-li být opravdu křesťany, učedníky tohoto Krista? Je to zlé, když někdo zradí a zklame. A je to ještě horší, když ti dobří se zrádcem nechtějí nic mít, když ho vyloučí ze svého středu. Ježíš to tak nedělá, začíná s námi se všemi znovu. To je smysl velikonoce. Dělejte to také tak: odpusťme, dejme všem znovu šanci, novou příležitost začít lépe.

ČTYŘICET DNÍ RADOSTI

Církev na Popeleční středu nás zvala ke 40 dennímu postu, k sebezáporu s trpícím Kristem. Dnes nás zve ke 40 denní radosti s Kristem zmrtvýchvstalým. Teoreticky by člověk řekl, že když jsou dvě údobí - radosti a kajícínosti, že více zpopulární a intenzivněji se bude prožívat to radostné. Avšak zatím dějinný vývoj šel právě naopak: kdekdo zná postních 40 dnů, ale čtyřicet dnů radosti si ani neuvědomí. Umíme se vůbec ještě velikonočně rozveselit, prožít s Kristem to: "Vyhráli jsme!" Pochopit, že velkopáteční porážka je předzvěstí velikonočního vítězství? Snad proto ta postní doba víc zpopulárněla, že je člověku vůbec snadněji

truchlit s truchlícími, než rozveselit se s tím, kdo má radost. Naše, od přírody většinou pesimistická přirozenost se do tragických událostí vžije bez obtíží, v trápení druhého nalézáme totiž obdobu trápení vlastního: litujeme na křížové cestě Krista, protože v něm vidíme své vlastní trápení, litujeme ho, ale litujeme vlastně sebe, a proto jsou naše slzní váčky vždy při příležitosti utrpení bližního pohotové k rozplakání se nad sebou samým.

Ale rozradovat se ze štěstí bližního, nechat se bez zábran strhnout radostí druhého, to nazval kdosi nejtěžší askezí, nejtěžším sebezáporem. Moderní poustevník Charles de Foulcault tuto potíž neznal, protože říká: „Když se mému Pánu vede dobře, jak bych já mohl být smutný? Jak bych mohl truchlit nad svým trápeníčkem tváří v tvář jeho velké radosti? Smutný křesťan má raději sebe než Krista!“ I sám Ježíš to cítil nejspíš také tak: „Kdybyste mě milovali, radovali byste se,“ řekl. Ale netrapme se příliš nad tím, že jsme studení patroni, že neprožíváme první den Zmrtvýchvstání opojeni radostí: vždyť sami apoštolové potřebovali 40 dní, než se rozehřáli, než jim došlo, co se velikého událo. I my máme k dispozici celých čtyřicet dnů radosti, abychom si s nimi zvykli na nový způsob jeho přítomnosti mezi námi, abychom se naučili jako oni poznávat ho v každém bližním: v zahradníkovi, v pocestném, v člověku na břehu jezera. A až jej takhle budeme poznávat, pak teprve bude naše radost úplná a nikdo nám ji nebude moci vzít. A to je mé velikonoční přání vám, duchovní rodině Božích dětí: abyste Krista vítěze také vy dnes poznali při lámání chleba zde na oltáři, a aby se z toho vaše srdce zaradovalo radostí, kterou vám nikdo a nic nevezme! Když se mému Pánu vede dobře, jak bych já mohl být smutný!

VELIKONOCE V RODINĚ

Do popředí našeho úsilí při obnově našeho národa byla postavena snaha o obrodu rodin. Jak se v našich rodinách obráží to, co jsme nyní ve velikonočním týdnu prožívali zde v kostele? Má toto velikonoční dění vliv na náš domov a na naše rodiny? Nejprve jsme prožívali Zelený čtvrtek. Naslouchali jsme vyprávění podivuhodné historky hned na začátku večere, jak Ježíš umýval apoštolům nohy. Vy víte, že v Orientě se při jídle u stolu nesesedlo na židlích, ale leželo na boku na lehátku hlavou ke stolu a nohama ven. Jak při tom jedli, to si neumíme představit, jistě ne vidličkou a nožem. Bylo zvykem, že příchozí ke stolu shodili z nohou sandály, ulehli, a otroci jim houbou omyli prach z nohou. Ježíšovi učedníci přišli tehdy k večeri po delším putování hladoví a unavení. Shodili sandály a ulehli na lehátka. A všem šlo hlavou: „Kdo nám umyje nohy?“ Nejsou tu žádní otroci, ani sluhové. Místnost si najali. A Petr si říká: „Jan je nejmladší, ten by mohl posloužit, proč se ještě nezvedá!“ A Jan si myslí: „Proč pořád já mám všem dělat poskoka? Matouš je mezi námi nejkratší dobu, ať jde ten umývat!“ A Matouš si říká: „Mohli

by se taky jednou zvednout Juda, nemusí mít pořád protekci z toho, že je Pánovým příbuzným.“

A zatímco takhle všichni čekají, až se hne ten druhý, tu se zvedá sám Pán Ježíš. Vyjde ven, opáše se zástěrou, přinese škopíček s vodou a pokleká u Petrových nohou. Petrovi, Janovi, Judovi, všem, i Jidášovi omývá láskyplně prach z nohou. Kolik z Ježíšova ochotného umývání nohou druhým je doma v tvé rodině? Vidíš ty vůbec, kdo je v rodině ten uprášenější a potřebný pomoci? A když potřebu vidíš, když pomoci musíš, jsou to citlivé a pozorné Ježíšovy ruce, kterými ty pomáháš? Co se třeba například odehrává v koupelně, když někdy musí maminku zastoupit tatínek a koupat děti? Tatínek pořvává rozkazy jako kaprál na cvičišti, děti ječí jako o život. Musí to tak být? Kdyby si tatínek vzpomněl na Zelený čtvrtek, bylo by to jistě jinak.

Pak se na Zelený čtvrtek konala posvátná večeře. Hostině předcházelo pozdravení pokoje. Jaké místo má pozdravení v našich rodinách? Mrzutých slov, hněvu a nevěle tu bývá dost. Co kdybychom se také namáhali o vytvoření znamení smíru a pozdravení pokoje? O znamení, které značí podání ruky k odpuštění, o omluvný úsměv, o gesto obnovení přátelství. Stolování v kostele předsedal Pán Ježíš. Byl hostitelem pozorným: Berte si, vezměte si a jezte: Ten dar, ten pokrm jsem já sám, chci být v lásce stále s vámi. A my jsme přišli z kostela domů a zasedli k rodinné večeři. Vzpomněl si někdo, aby pozval Ježíše i k našemu stolu aspoň modlitbičkou? Řekl někdo aspoň větičku: „Přijď, Pane, k nám a buď naším hostem!“ Jak krásné, bratrské, radostné ovzduší je v takové rodině, kde všichni cítí a prožívají: „Pán Ježíš je tu s námi, má nás rád.“

Potom přišel Velký pátek. V kostele pašije, cesta s Pánem Ježíšem na Golgotu, jeho smrt a pohřeb, tichý odchod od hrobu. Nemuseli jsme se nutit, abychom naslouchali pašijím pozorně? Kdo byl roztržitý, neslyšel nic. Není to stejně tak i doma? Jen když se snažím pozorně druhým naslouchat, uslyším, jak jim je, co se v nich odehrává. Víš, co si myslí tvá žena, tvůj muž či tvé děti? Také jsme se na Velký pátek postili. Jídlo pro nás není nic vzácného, všichni se najíme, ale zrovna na Velký pátek u vědomí, že dnes se jí omezeně, že dnes je půst, jak chutnal ranní krajíček chleba, jak voněla polední česneková polévka. Jak je dobré, že si jednou zas uvědomíme, jak chutný je vezdejší chléb.

Pak byla Bílá sobota. Napřed výzva zavřeného a mlčícího hrobu. Výzva k důvěře v Boha i ve smrti, u hrobu. Výzva k víře, že Bůh je, že Boží ruka je při mně, že se o něj mohu opřít a důvěřovat mu i v nejtěžších situacích. Vždyť každý pašijový týden končí radostí Vzkříšení, světlem slávy Zmrtvýchvstání. Kolik z této vítězné radosti žije v nás ještě dnes? Kolik z velikonoční radosti je v naší rodině? Když má člověk radost, pak to zní v jeho hlase, svítí v jeho pohledu. Berou vás vaše děti jako radostné lidi? Kolik z velikonoční symboliky zdobí váš příbytek či váš stůl? Mazanec? Kraslice? Malá velikonoční svíce - paškál? Kříž ozdobený

kočičkami? Co ještě může symbolizovat velikonoční radost rodiny, aby tomu porozuměli i nevěřící sousedé? V kostele budeme žít velikonoční radostí ještě po sedm týdnů. Co uděláme doma, aby se radost vykoupených Božích dětí stala naší podobou nastálo?

VELIKONOCE A ŽENY

Ježíše se podařilo zabít, když proti němu spojila své síly moc náboženská i světská. Ale ukázalo se, že tím nebylo vyřízeno nic, že Ježíš nebyl odklizen ze světa. Ježíšovi přátelé říkají a věří, že Ukřižovaný žije věčně u Boha jako naděje pro nás. Ne tak, jako Ježíš vzkřísil Lazara, který po přerušení letargie smrti se ještě na chvíli vrátil do svého pozemského života. Ježíšovo vzkříšení se v evangeliích vysvětluje ne jako oživení mrtvoly, návrat do těla z masa a do lidského časoprostoru, ale jako přijetí do oné nepochopitelné poslední a první skutečnosti, které říkáme Bůh. Kdo mohl tenkrát toto nové Ježíšovo bytí po vzkříšení pochopit? Bytí prostoru mimo náš prostor, mimo náš čas, za našimi známými zákony, to jsou jen hlavolamy pro představy dnešního člověka vzdělaného v moderní fyzice, znalého filosofie a teologie. Kdo z Ježíšových současníků byl tak moudrý, aby první pochopil tyto nové skutečnosti?

Je to k podivu, ale nebyli k tomu zvoleni ani tehdejší učenci, ani filosofové, ba ani apoštolové, ale: ženy. Ženám se prvně ukazuje vzkříšený Ježíš, ony jsou vyvoleny za první kazatelky velikonoční pravdy: Kristus žije! A tyto ženy, kterým Církev zakazovala v kostele hlasitě promluvit, které dosud Církev vylučuje ze služeb kněžského apoštolátu, ba kterým nechtěla ani dovolit, aby při oltáři přisluhovaly, tyto ženy si Ježíš vyvolil jako první misionářky: „Jděte a povězte učedníkům, že žiji.“ A ženy v Ježíše zmrtvýchvstalého uvěří, ženy svůj úkol splní. Muži, apoštolové, uvěřit odmítají. Proč právě ženy? Vždyť, pokud nedošlo ke krizi, muži byli stále v popředí! Tady se projevuje to věčné ženské srdce, které bývá v kritických momentech jasozřivější a činorodější, než naše mužské rozumování. Zatímco muži apoštolové seděli doma a debatovali, co by se jako mělo podniknout, ženy nemudrují, ale podnikají: Jdou ráno ke hrobu dokončit pohřební ošetření. Muži debatují, ženy jednájí. Vede je jejich milující srdce, jejich láska k Ježíšovi.

A tuto činorodou lásku žen Pán Ježíš odměňuje, činí z nich první velikonoční kazatele: „Kristus žije!“ Nám se asi pod vlivem dnešního povinného kněžského celibátu jeví společnost kolem Ježíše jako mužská, mluví se o apoštolech a o učednících. Ale evangelia svědčí, že tahle celibátní myšlenka byla Pánu Ježíši cizí, kolem něj byly ženy jako muži, do jeho doprovodu patřil nejen hlouček apoštolů, ale i hlouček žen, který zřejmě čítal víc než dvanáct členek. K Ježíšovu apoštolátu patřily ženy stejně jako muži. To až islám zahnal ženy jako domácí zvířátka do harémů. Pán Ježíš chválí jednu ze svých posluchaček: „Ženo, tvá víra je veliká!“

„Dcero, tvá víra tě uzdravila,“ říká jiné ženě trpící krvotokem. Chudou vdovu dává za příklad a vdovin groš se stane příslovečným obrazem obětavosti, ne činy mužů. Jasnozřivost ženského srdce se tu osvědčila.

Často nám mužům jdou ženy na nervy právě tím, jak se nám zdají být nerozumné, nelogické až nad všechnu míru. Ale nakonec jsou ony vždy první, kdo odkrývá nejen tajemství velikonočního života Ježíšova, ale všechna velká tajemství života. A tak nevadí jejich cti, že jim Církev zakázala kázat v kostele, neboť nemůže jim vzít to první kázání, že Ježíš žije, které zaznělo z úst ženy! A tak si myslím, že aspoň o velikonocích by mělo vlastně patřit kázání, že Pán žije, ženám a ty by nám správně dnes měly kázat! Ale to je jen pošetilý nápad. Vždyť ono: „Kristus žije“ není ani tak kázání, jako spíš úder srdce. Úder srdce samého světa, znamení života. Poděkujme tedy Bohu za víru našich žen, našich maminek, manželek, dívek a poprosme, aby nevyhasla. A poprosme, abychom se uměli chovat k ženám mezi námi se stejnou úctou a pozorností, jako se k ženám choval Pán Ježíš.

VELIKONOČNÍ ZAJÍČEK

Letos jsem zase po letech dostal velikonoční pohlednici s velikonočním zajíčkem. Před časem bývaly hojné a oblíbené. Pak vymizely, asi proto, že víc lidí je považovalo za kýč. Musel jsem prodělat kus života, musel jsem ledacos zažít, abych pochopil, jak je zajíček symbolem lidské situace. Dnes už symboliku zajíčka chápu. Malý tvoreček ve velkém světě. Žádné velké zuby, žádné tesáky, žádné zbraně. Kolem samí obři. Má jen malý rodný pelíšek pod mezí, má ochranné zbarvení, které mu pomáhá, aby byl nenápadný a snad tak ušel očím zlých obrů myslivců, lovců, psů s vyceněnými zuby. A tak je zajíčkovým údělem ve světě bázeň a útěk. Křesťan je ve světě bezbranný jako ten zajíček. I jemu zbývá jen útěk před puškami a zuby mocných, útěk do pelíšku Boží náruče. Ale i zde se křesťan setkává s obry: Jsou tu světci, jsou tu nesmírné mravní požadavky: milovat nepřátele, trpělivě nést denní kříže, nebát se těch, co zabíjejí tělo...

Bázlivý křesťánek si medituje: Ano, svatí to vše dokázali a ještě dnes dokážou, ale nejsou oni z nějakého jiného těsta, neměli jiné nervy, jinou náuru? Co vystáli mučedníci, misionáři, a já jdu k zubaři teprve až mě doženou kruté bolesti; kouřit nepřestanu, dokud mě neohrozí infarkt, já Kristovy požadavky plnit nesvedu! Ale tohle neměl zajíček říkat: nesvedu. Vždyť přece jen dokáže jít k zubaři, dokáže přestat kouřit, dohnán vyšší mocí. A v životě křesťana nám pomáhá také vyšší moc: moc Boží. Kdyby té nebylo, nebylo by svatých, nebylo by hrdinů, nebylo by ani spolehlivých dobrých lidí. Co dělá křesťana bázlivým zajíčkem, není, že má málo sil, ale že má málo víry! I ti nejslavnější mučedníci Církve cítili bolest, báli se jí, byli před ní bázliví zajíci.

Nejdramatičtější doklad ze životů svatých je vyprávění ze života svaté Felicity. Měla před porodem, když ji udavači vyradili a když byla zatčena. A v noci před popravou, měla být v cirku předhozena šelmám druhý den při hrách, v noci před popravou v bolestech rodila ve vězení. Dozorci se jí vysmívali: Vidíš, teď tu křičíš bolestí a to jenom rodíš. Co teprve budeš dělat zítra, až budeš stát před šelmami! Vzdej se své víry raději hned, nevydržíš, vzdáš se stejně zítra! A Felicita jim odpovídá: Vy nic nechápete. Teď tu trpím jen já sama, bázlivá ženská, jak bych nekřičela. Ale zítra to bude něco jiného: zítra bude za mne trpět Ježíš, on ve mně bude statečný, proto se zítřka nebojím! A konec konců, nejen slavní mučedníci se báli bolestí, i Pán Ježíš se jí bál. I jeho lidství se vzpíralo: Otče, je-li možno, odejmi tento kalich ode mne! Ale ne má, nýbrž tvá vůle se staň!

A to je jádro našeho velikonočního radostného poselství, to je recept pro bázlivé zajíčky, jak přežít ve světě obrů, jak obstát před zuby honících psů: Rozběhnout se také, jako Felicita, jako Pán Ježíš sám, do Boží náruče: Otče, tvá vůle se staň, tobě důvěřuji, tobě se svěřuji. „Zdaž nemusel Kristus toto trpět a tak vejít do své slávy?“ I naše lidská bázeň se tak stane součástí vykupitelského utrpení Kristova, přispěje k záchraně světa pro Boží království. A tak si dnes, bratři a sestry, znovu naplníme srdce radostným povědomím: Nemusíme se bát, Kristus už přemohl zlo, už přemohl i naši smrt.

Přímluvy A

Nyní společně poprosme Zmrtvýchvstalého Pána Ježíše:

Za Kristovu Církev, aby dobře hlásala světu velikonoční radost.

Za naši farní rodinu, aby se upevnila ve svornosti a lásce.

Ať my odpouštíme druhým tak, jako tys, Pane, odpustil Petrovi.

Ať hledáme bloudícího bližního tak, jako tys hledal své učedníky.

Ať si nikdy nemyslíme, že nesmiřitelnost má něco společného s křesťanskou spravedlností.

Ať o tvých slovech stále přemýšlíme.

Kéž i v tento čas Pán povolá ty, kterým chce dát podíl na své učitelské, pastýřské a kněžské službě.

Bože, prosíme tě: až tyto radostné svátky pomínou, a nastanou nám všední starosti, dej, ať v nás zůstává pevná velikonoční víra, že pravda a láska nakonec vždy zvítězí nad zlem a nenávisť a to mocí Ježíše Krista, našeho Pána. – Amen.

Přímluvy B

Postavme se teď společně před Zmrtvýchvstalého Pána, povězme mu naše starosti a prosby:

Povolej mladé, aby tě následovali, v moci Ducha svatého hlásali evangelium a sloužili lidem na cestě spásy.

Ať umíme odpouštět druhým, jako tys odpustil Petrovi.

Ať hledáme v člověku bližního, jako tys hledal své učedníky.

Ať si nikdy nemyslíme, že nesmiřitelnost má něco společného se spravedlností.

Ať o tvých slovech stále znovu přemýšlíme.

Pane, ať v nás hoří srdce, když nasloucháme tvému evangeliu, vždyť ty žiješ i dnes a na věky věků. - Amen.

Přímluvy C

Pán vykonal mnoho mocných činů pro dobro člověka. Proto se i teď modleme za všechny lidi a volejme:

Za služebníky Církve, kterým je svěřeno hlásání Božího slova.

Za nově pokřtěné, ať se stanou věrohodnými svědky Kristova vzkříšení.

Za představitele států, aby usilovali o mír a spravedlnost ve světě.

Za lásku, porozumění a odpuštění v rodinách.

Za lidi, kteří nemají víru a naději ve vzkříšení.

Za ty, kterým chybí odvaha a jsou sevřeni strachem nebo zoufalstvím.

Za nemocné, opuštěné a za všechny lidi, kteří jakkoli trpí.

Za sebe navzájem: za stálost naší víry, opravdovou radost, pevnou naději a věrnou lásku.

Za naše zemřelé, aby nebyli ponecháni v moci smrti, ale měli podíl na Kristově vzkříšení.

Ochraňuj nás, Pane, neboť k tobě s důvěrou přicházíme, a žehnej všem, za které jsme prosili. Tobě buď chvála na věky věků. Amen.

Nebo:

Modleme se k Bohu Otci, který svého Syna vzkřísil z mrtvých:

Za Kristovu Církev, aby hlásala světu velikonoční radost.

Za papeže, biskupy a všechny, kdo slouží v Církvi, aby v důvěře ve vítězného Pána přemohli všechny starosti i těžkosti.

Za nemocné, trpící a pronásledované na celém světě, aby se o těchto svátcích naplnili novou nadějí.

Za naši farní rodinu, aby se upevnila ve svornosti a lásce.

Za naše zemřelé, aby našli pokoj a věčný domov v nebi.

Vlij do srdcí našich mladých bratří touhu po kněžské službě, odvahu poslechnout tvé volání a s vírou tě následovat.

Pane, náš Bože, prosíme tě: až tyto radostné svátky pomínou a nastanou nám všední starosti, dej, ať po nich a skrze ně dojdeme radosti nepomíjející skrze Krista, našeho Pána. - Amen.

MODLITBA NAD DARY

Klademe, Bože, na oltář tyto dary a prosíme tě za všechny, kdo vyznali tvé jméno a byli obnoveni křtem: dej, ať dojdou do tvého věčného království. Skrze Krista, našeho Pána. - Amen.

PREFACE 1. VELIKONOČNÍ

Kristus je pravý velikonoční Beránek

V: Pán s vámi.

O: I s tebou.

V: Vzhůru srdce.

O: Máme je u Pána.

V: Vzdávejme díky Bohu, našemu Otcí.

O: Je to důstojné a spravedlivé.

Vpravdě je důstojné a spravedlivé, dobré a spasitelné, abychom ti, Bože, vždycky a všude vzdávali díky; abychom tě chválili a oslavovali zvláště nyní, o velikonočních. Vždyť naše velikonoční oběť je tvůj Kristus. On je ten Beránek, který byl zabit za hříchy světa: svou smrtí naši smrt přemohl a svým vzkříšením obnovil život. Skrze něho vstoupila do světa tvá radost, a celý vesmír a mocné zástupy andělů zpívají píseň o tvé slávě a bez ustání volají:

Svatý, svatý, svatý...

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ Řím 6,9

Kristus vzkříšený z mrtvých už neumírá, smrt nad ním už nemá vládu. Aleluja.

MODLITBA PO PŘIJÍMÁNÍ

Uvedl jsi nás, Bože, na cestu spásy a sytíš nás velikonoční svátostí; dej, ať tvá milost pronikne celý náš život. Skrze Krista, našeho Pána. - Amen.